

ת"פ 41365/08/14 - מדינת ישראל נגד ראמי גדבאן

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 41365-08-14 מדינת ישראל נ' גדבאן(עציר)

בפני כב' השופט אברהם אליקים	המאשימה
מדינת ישראל	נגד
ראמי גדבאן (עציר)	הנאשם

הכרעת דין

מבוא וטיב המחלוקת

ביום שבת, 21.7.2012 בשעת צהרים, הותקף המתלון, עורך דין במקצועו בפתח משרדו, לטענתו שני אנשים חבלו בו חבלות חמורות ושדדו אותו.

החקירה המשטרתית לא הביאה לתוצאה, עד שביום 2.4.2014 נמצא בגילוי ראשוני כי פרופיל DNA של הנאשם תואם לחומר שנמצא על מכנסי המתלון אותם לבש בעת האירוע (ת/44), הנאשם נעצר ביום 11.8.2014 ולאחר כפירה במהלך 8 ימים, בחר לשנות גרסה, לטענתו הגיע למשרדו של המתלון בגפו בתיאום עם המתלון, כדי לשוחח איתו, מיד בתחילת השיחה תקף אותו המתלון ולכן מתוך הגנה עצמית נתן למתלון אגרוף אחד או שניים ונמלט, מבלי שגרם לו לחבלות ומבלי שנטל ממנו דבר, בעיקרה זו הייתה גם גרסתו במשפט.

בנסיבות אלו יש להכריע בשלוש שאלות עיקריות:

האם היה הנאשם במקום עם אחר?

האם בוצע שוד?

ומה ההסבר לחבלות החמורות שנחבל המתלון שקיומן תועד ברשומות רפואיות שאינן במחלוקת.

כתב האישום

לפי הנתען בכתב האישום, הנאשם ביחד עם אחר קשרו קשר לשדוד ולפגוע במתלונן, בין היתר על רקע חשדו כי המתלונן פגע בכבוד של אישה שמטעמי צנעת הפרט אכנה אותה ס'.

ביום 21.7.2012 סמוך לשעה 11:50, הנאשם הגיע עם אותו אחר לבניין בו נמצא משרדו של המתלונן, השניים ארבו לו בסמוך כשהם רעולי פנים ומצוידים בסכין ובגז מדמיע. כשהגיע המתלונן ופתח את דלת המשרד, הם אחזו בו, הפילו אותו, התיזו לעברו גז מדמיע והחלו בועטים בו בכל גופו. גררו אותו לחלק פנימי של המשרד, שם המשיכו להכותו בכל חלקי גופו, איימו עליו בסכין תוך שאמרו לו כי הוא ימות, משלא הצליחו לקשור אותו בחוט, הפשיטו אותו ממכנסיו, קרעו אותם וקשרו אותו באמצעותם. בהמשך גנבו מהמתלונן, תוך שהם מכים אותו, מכשיר טלפון נייד, שעון יד, מפתחות וכסף בסכום שאינו ידוע. למתלונן נגרמו חבלות חמורות בחלקים רבים בגופו.

זהותו של האחר אינה ידועה.

בהתאם לכך יוחסו לנאשם עבירות של קשר לפשע-עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין-התשל"ז-1977 (להלן- החוק), חבלה חמורה בנסיבות מחמירות-עבירה לפי סעיפים 333, 335 ו-29 לחוק, איומים-עבירה לפי סעיף 192 לחוק ושוד בנסיבות מחמירות-עבירה לפי סעיף 402(ב) ו-29 לחוק.

במהלך 7 ישיבות העידו מטעם המאשימה המתלונן (4 ישיבות), ס', נגאד וג'ול, שני עדים שהיו באזור סמוך לאחר התקיפה, ושוטרים שהיו מעורבים בהליכי החקירה השונים.

מטעם ההגנה העידו הנאשם, אביו ושני שוטרים, לאחר מכן סיכמו הצדדים טיעוניהם בעל פה.

דיון

אקדמת מילין וכרונולוגיה

ביום שבת, 21.7.2012 בשעה 11:51 בצהרים התקבלה במשל"ט 100 של המשטרה שיחה שהוקלטה (ת/55, תמליל ת/55) ובה המתלונן בתיאור נסער המלווה בבכי ובאמירות מבולבלות במקצת, הודיע כי זה עתה נשדד במשרדו, הוא ביקש עזרה מיידית של המשטרה.

בסרט מצלמת אבטחה הסמוכה למקום, (ת/75) נראה הנאשם נמלט מהמקום בשעה 11:50 (הנאשם מודה כי הוא זה שנראה בסרט).

תוך זמן קצר מאוד הגיעו למקום אנשי משטרה, הסייר איהב בעיני הגיע למקום בשעה 11:55 ופגש את המתלונן (ת/12), השוטר אשכנזי הגיע למקום בשעה 12:15 (ת/17) וצילם את זירת האירוע, בה נראה עדיין המתלונן (ת/16, ת/16א), שהובהל לבית חולים אליו הגיע בשעה 13:25 (ת/56).

זה השלב להבהיר כי ניהולו של המשפט ובעיקר חקירתו הנגדית של המתלון במהלך ארבע ישיבות "נמתחה" לשדות רחוקים ולא רלבנטיים, בכוונתי להתייחס אך ורק לאירוע ספציפי- שארע ביום 21.7.2012 ובכלל זה איני מוצא כל רלבנטיות בשיחות, דעות או אמירות בקשר להתנהגות המתלון בשנים 2006 או 2007. השאלה האם יש חשוד פוטנציאלי אחר או האם יש למישהו אחר מניע לפגוע במתלון, אינה רלבנטית לצורך הכרעת הדין, השאלה היחידה הרלבנטית היא האם הוכח מעבר לספק סביר כי הנאשם חבל במתלון ושדד אותו.

לא הייתה הצדקה לטעמי לכלול בעובדות כתב האישום עובדה לפיה הנאשם החליט לשדוד ולפגוע במתלון "בין היתר על רקע חשדו כי המתלון פגע בכבודה" של ס', משום שבסופו של יום זו לא עמדת המאשימה שגם לא הביאה ראיות בדבר קיומו של מניע שכזה.

עדת התביעה ס' שהובאה להעיד הבהירה כי לא ביקשה מהנאשם או ממישהו אחר לפגוע במתלון ומבחינתה מזה 5 שנים עובר לאירוע לא היה לה קשר עם המתלון. מיותר לציין כי גם אם חשד הנאשם חשד מסוג זה ואפילו סבר כי מדובר בחשד מבוסס-ואיני מביע עמדה לעניין זה, אין הצדקה כל שהיא לעשות את המעשים שיוחסו לנאשם בכתב האישום, גם לא כטענה מקלה לעניין העונש, במיוחד שגם לפי גרסת הנאשם עובר לאירוע הוא לא הכיר כלל את המתלון, המתלון לא פגע בו או הזיק לו בכל צורה שהיא והנאשם לא טוען כי פעל לבקשתה של ס'.

בתחילה אציג את העובדות שנגלו לעיני גורמים ניטרליים מיד לאחר האירוע ולאורן ניתן יהיה להתייחס למהימנות העדים ובכללם המתלון והנאשם.

בשעה 11:55, תוך 5 דקות מרגע הימלטותו של הנאשם מהמקום בשעה 11:50, כ-4 דקות לאחר שהתקבלה שיחת המתלון במשל"ט, הגיע הסייר איהב בעיני למקום ופגש במתלון כשהוא "ללא מכנס כאשר היה קשור לידו השמאלית חלק מהמכנס שלטענתו החשודים קשרו אותו, הרביצו לו והתיזו עליו גז מדמיע וכמו כן איימו עליו בסכין", (ת/12), הסייר הבחין בחבלות על גופו של המתלון ובשתי שטרות של 100 ש"ח מול דלת הכניסה.

סמוך לאחר מכן, בשעה 12:15 הגיע השוטר אשכנזי לזירה (ת/17) וצילם את הזירה (46 תמונות בצבע מופיעות על דיסק ת/16 לרבות זמן הצילום, חלקן הועתק לגיליון צילומים בשחור לבן, ת/16, מספרי התמונות שעל הדיסק ועל גיליון הצילומים לא זהה ולכן אתייחס לשם הנוחיות למספרי ת/16).

על פי התמונות המתלון נמצא עדיין בזירת האירוע (תמונה 8). חשוב להדגיש כבר עתה כי בתמונות רואים את המכנסיים הקרועים (תמונה 22 למשל), ושרוכים שנותרו במקום (תמונות 13-16, אחד מהם קרוע, תמונה 16).

בתמונות נראה תיק שחור ובתוכו סכום כסף גדול, (תמונות 23-26) ובזירה נמצאו שטרי כסף מפוזרים (תמונות 27-36).

ביטוי למאבק שהיה במקום נמצא בחור בקיר (תמונה 12), שולחן, ציוד ומיכל מים שזזו ממקומם (תמונות 9

(10-1).

בשעה 13:25 התקבל המתלונן לחדר מיון בבית החולים (ת/56), כשהאבחון הראשוני הראה סימני חבלה מרובים בפנים ובראש, המטומות סביב העיניים ואורביטות בלחיים. בהמשך הסתבר כי נגרמו לו שברים בצלעות 5-8, עם תזוזת צלע 9, בדיקה מקיפה הראתה סימני חבלה בצוואר, רגישות מעל חוליות צוואריות, הגבלה בתנועות צוואר, המטומות וסימני חבלה בחזה קדמי וגבי, רגישות ניכרת בבטן ובמותנים, סימני חבלה דו-צדדית באמות הידיים, רגישות באגודל שמאל, קונטוזיה ריאתית, נפיחות קלה מעל האף, אודם ניכר בלובן העיניים המטומות סביב האורביטות ו"עין ימין גרויה".

[המתלונן שוחרר ביום 23.7.12 (ת/61) עם המלצות להמשך טיפול].

לסיכום עד כאן, תוך זמן קצר מאוד מהימלטות הנאשם מהמקום, נראה המתלונן חבול בצורה קשה, ידו קשורה באמצעות חלק ממכנסיו, שרוכים ושטרות כסף הושארו על הרצפה, המשרד נראה לאחר מאבק, בבית חולים נמצאו חבלות בכל חלקי גופו של המתלונן, חלקן קשות עד כדי שבירת צלעות ועינו האחת גרויה.

ממצא אובייקטיבי נוסף, מעיד כי הנאשם היה בזירת האירוע, בדיקת DNA מיום 2.4.14 הצביעה על אפשרות שדנ"א של הנאשם מופיע על מכנסיו הקרועים של המתלונן שהושארו בזירה (ת/44), מבדיקה נוספת שנעשתה על ידי המומחה יהונתן רוט מהמעבדה הביולוגית במטה הארצי (ת/45) התברר כי מחומר שנדגם מהמכנסים הקרועים התקבל פרופיל בולט התואם את פרופיל ה-DNA של הנאשם (ת/45 סעיף 2 למסקנות), וכל זאת בשכיחות של אחד ליותר ממיליארד פרטים.

האם הנאשם היה לבד או ביחד עם אחר?

המתלונן בשיחתו בה הזעיק את המשטרה, בשעה 11:51 (ת/55, ת/55א), סיפר כי הותקף על ידי שני אנשים, זו הייתה גרסתו לאורך כל הדרך, (ראו למשל עדותו בעמוד 12 שורה 15), ולפיה שני אנשים שפעלו במתואם ובמשותף, תפסו אותו מאחור, הכו אותו ושדדו אותו.

הסייר איהב בעיניו שהגיע ראשון לזירת האירוע ולאחר שפגש במתלונן סייר באזור ואז ניגשה אליו אישה בשם נג'וד שמתגוררת במקום ומסרה כי הבחינה בשני חשודים רצים לכיוון הוואדי, (ת/12). נג'וד העידה במשפט וגרסתה הייתה דומה, היא ראתה שני אנשים רצים, לאחד מהם כיסוי שחור על הפנים שהוא התחיל להורידו (עמוד 82 לפרוטוקול שורה 1).

עד ראיה נוסף בשם ג'ול שהוכרז עד עוין והודעתו ת/70 הוגשה מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות, העיד במשטרה כי סמוך לאחר האירוע ראה שני אנשים רצים שהיו "בטירוף של ריצה ממש", לאחד משהו שחור. בעדותו בפניו היה מפוחד והתרשמתי כי גרסת האמת נמסרה משטרה, בעת שנחקר מספר שעות לאחר האירוע.

יובהר כי הסייר איהב בעיני המשיך לבניין סמוך ובדירה שבו ראה מצלמה אבטחה ומשעיין בתוכנה הבחין בשני חשודים שיורדים בשעה 11:51 לכיוון אליו הצביעה העדה נג'וד (ת/12).

במהלך החקירה נתפס תוכן של 2 מצלמות האבטחה, כמתואר בת/12, השוטר סאבק צפה בתוכן הצילומים ועל פי דו"ח צפייה (ת/35), במצלמה 1 בשעה 11:50 ראה 2 גברים יוצאים מכיוון משרדו של המתלונן, בהתחלה בהליכה, לאחר מכן בריצה מהירה, במצלמה 4 ראה אותם ממשיכים לרוץ. בפועל הוגש רק דיסק אחד (ת/75) משום שהדיסק האחר כנראה אבד בעת ניהול ההוכחות, אתיחס רק לתוכנו של ת/75.

מהתרשמותי מצפייה בת/75 שהוצג גם באולם הדיונים, נראים שני האנשים נעים במהירות כשהם קרובים זה לזה, יש ביניהם אינטראקציה במבטים ותנועות הגוף ושוכנעתי כי מדובר בצמד שנמלט ביחד מזירת האירוע ומיד אבחן את הסיבות להימלטותם.

עוד חשוב להזכיר כי הנאשם צפה בסרטון במהלך חקירתו וזיהה את עצמו כאחד מהשניים, (ראו דבריו בת/73 פרוטוקול דיון המעצרים, והודעתו ת/68 שורה 11). מדבריו בחקירה (ת/67א) משתמע כי היה לו שותף אבל בשל עקרונותיו הוא לא מוכן למסור את פרטיו:

"יום שישי מול השופט הכול ייסגר הכול יגמר, אבל לפתוח על אנשים ולהביא אנשים אני לא מהסוג הזה.... אני לוקח את הכול על עצמי", (ת/67א עמוד 43 שורה 4 ראו גם ת/68א עמ' 15-17).

סיכום ביניים- הנאשם ועוד אדם תקפו את המתלונן, המתלונן נמצא כאמור תוך דקות ספורות מרגע הימלטותם, מבוהל, מפוחד, מוכה נמרצות, מכנסיו קרועים וידו קשורה באמצעות גזיר המכנסים, DNA של הנאשם נמצא על המכנסים.

מהימנות המתלונן

מעבר לאמרות קצרות שנמסרו לאנשי משטרה, נחקר המתלונן 7 פעמים, (בפעמיים הראשונות בעודו מאושפז בבית חולים) וחקירתו הנגדית השתרעה על 4 ישיבות. לאחר בחינת עדותו של המתלונן והתייחסות למכלול הראיות, אבהיר כי לגבי האירוע מיום 21.7.2012 עדותו מהימנה עליי במלואה, והיא נתמכת בממצאים אובייקטיביים.

המתלונן תיאר כיצד הפתיעו אותו 2 רעולי פנים בפתח משרדו, ביד האחד סכין ובידי השני גז מדמיע. הם תקפו אותו בכל חלקי גופו, התיזו גז מדמיע בפניו, פגעו בראשו ובידיו, בעטו בבטנו, גררו אותו לחלק חשוך במשרד, ניסו לקשור אותו עם שרוך שנקרע, קרעו את מכנסיו וקשרו אותו באמצעותם. השניים גנבו ממנו שעון, טלפון נייד, כרטיס אשראי, תעודת זהות, רישיון נהיגה, וכסף שהיה לו בכיס.

חשוב להזכיר כי המתלון היה קרבן למעשה אלימות אכזרי, הוא הותקף בהפתעה מאחור על ידי שני אנשים, מצא עצמו קרבן להתעללות פיזית שהתמשכותה ועוצמתה גרמו לתחושות פחד ואימה וביטוי לכך ניתן לשמוע בשיחת המתלון עם מוקד 100 (ת/55, ת/55א). יש פרטים מסוימים בהם יש סתירות בגרסת המתלון, אך מדובר בפרטים שוליים וחשוב לזכור כי "אין לצפות מעדים לאירוע אלים וטראומטי לזכור במדויק את אשר התרחש בו על כל פרטיו" ע"פ 8204/14 זלום נגד מדינת ישראל (15.4.2015).

אמחיש קיום סתירות לגבי שני נושאים שוליים להם ייחסה הסנגורית משקל ועמדתי שונה משלה:

לבישת מכנסים ע"י המתלון לאחר האירוע וטענתו כי נגנב כסף בסכום של כ-50,000 ש"ח.

לבישת מכנסים- תוך 4 דקות משיחת המתלון למשטרה, הגיע למקום סייר שראה את המתלון ללא מכנסים, כשחלק מהמכנסים הקרועים קשור לידו (ת/12 עמוד ראשון).

בחקירתו מיום 6.8.2012 (נ/4 עמוד 4 שורה 21) מתאר המתלון את האירוע ומסביר "ושבאתם כבר הייתי לבוש במכנס החדש", בעקבות אותה תשובה שאל החוקר בחקירה מיום 19.8.2012 (נ/4 עמוד 6 שורה 20) כיצד הצליח להתלבש לפני הגעת המשטרה והמתלון מסביר כי משהתאושש לאחר התקיפה "דבר ראשון שעשיתי מפאת צניעות זה להתלבש". זאת דוגמא לסתירה שבה אני משוכנע כי גרסת הסייר היא הנכונה, הוא פגש במתלון ללא מכנסים וההסבר לדברי המתלון הסותרים הוא פשוט, מרגע הופעת הסייר במשרדו של המתלון ולאחר שיחה עימו הוא יצא לסייר באזור ולמצוא עדים אפשריים, במקום נשאר המתלון יותר משעה, משעה 11:55 ועד זמן קצר לפני 13:25, עת הובא לבית חולים. אני משוכנע כי במהלך אותה שעה ומפאת צניעות בשלב מסוים ואפילו שלב מוקדם מאוד, לבש המתלון מכנסים.

את הבלבול באימרתו אשר למועד הלבשה יש לייחס להיותו במצב טראומטי, מצב עליו ניתן ללמוד מהקלטת השיחה עם מוקד 100 (ת/55) ומתיאור מצבו עם קבלתו לבית החולים. באמנזה נרשם, "היה אובדן הכרה, אינו זוכר את כל הפרטים...מתקשה לדבר, מתקשה בנשימה ארוכה...מציין כאבים חזקים", (ת/56 עמוד ראשון) ואזכיר כי למתלון היו 4 צלעות שבורות וחבלות בכל חלקי גופו.

גניבת 50,000 ש"ח- אין מחלוקת כי המתלון הגיע למשרדו עם תיק שחור ובתוכו סכום כסף רב בשטרות ובהמחאות, אזכיר כי כרבע שעה לאחר האירוע הגיע השוטר אשכנזי למקום וצילם את המשרד ואת המתלון יושב כשהוא ממתין לפינוי לבית חולים, (ת/16, ת/16א). בין יתר התמונות שצולמו לאחר האירוע ניתן לראות בבירור את התיק ותכולתו (תמונות 23-26), עוד ניתן לראות כי שטר כסף אחד נפל על השטיח במשרד (תמונות 27-28) ושטרות נוספים בחדר המדרגות, (תמונות 31-36).

המתלון נלחם על חייו מול שני התוקפים, חווה חוויה שכללה טראומה קשה, מיד לאחר האירוע כשנחקר על ידי

המשטרה בבית חולים חשב כי גם כספי הפדיון שהיו בתיק נגנבו.

שוכנעתי מעיון בהודעות ומתשובותיו של המתלונן בחקירה הנגדית שחלק גדול ממנה התמקד בנושא זה, כי המתלונן לא ניסה לרמות או לשקר, הוא תאר תיאור שגוי בתום לב כי חשב שנגנבו כספים בסכום של כ-50,000 ש"ח. הוא לא ניסה לביים דבר או להפוך את הארוע לחמור יותר, ודי בגרימת החבלות החמורות וגניבת הפריטים האחרים כדי להצביע על אירוע רציני.

בעקבות שיחתו הראשונה עם מוקד 100, נעשתה שיחה חוזרת יזומה מהמוקד בשעה 12:01 בה סיפר המתלונן על שני תוקפים ששדדו אותו ולקחו ממנו שעון זהב, מכשיר טלפון נייד וכסף "כרגע לא ידוע כמה", אזכיר כי סמוך לאחר מכן פונה המתלונן לבית חולים.

באותו יום בשעת ערב 19:58 נחקר המתלונן בבית חולים, (נ/4א), בין יתר דבריו ספר כי התוקפים פתחו את תיקו האישי שבו היו מעל ל-50,000 ש"ח, למחרת היום הוא הופתע לשמוע מפי החוקר כי נמצא במשרד סכום כסף גדול שלא נגנב (ת/3) ולאחר שחרורו מבית חולים הוא צלצל ביום 1.8.2012 למשטרה והודיע כי רוב רובו של הכסף לא נשדד.

ביום 5.8.2012 שוב הודיע המתלונן למשטרה כי כספים לא נשדדו, (ת/7 שזהה לת/8).

המתלונן כקרבן למעשה אלימות קשה סבר שנגנב תיק עם כסף ואני מאמין לו כי לא ניסה להטעות, הוא גם לא יכול היה להפיק כל תועלת מתיאור זה, שכן התיק על תכולתו צולם כאמור במשרד לאחר האירוע, את אי הדיוקים אני מייחס לסערת הרגשות, האימה והטראומה. ראו הסברו בחקירה הנגדית:

"...אחרי שהעבירו אותי פנימה ולכן לא ראיתי את התיק, הייתי מטושטש לחלוטין, הייתי אדם אחר לגמרי, לא הסתכלתי ימינה או שמאלה, הייתי צריך להגיע לאחד המשרדים כדי להגיע לטלפון שם ולהתקשר למשטרה, לא נתתי את דעתי מה עם הכסף, סברתי שלקחו את התיק ולכן אמרתי את מה שאמרתי, סמוך מאוד אחרי האירוע, עדיין הייתי בטראומה"
(עמוד 35 לפרוטוקול שורה 19).

כך למשל אין לייחס משקל כל שהוא לדברי המתלונן עם מוקדנית 100 מהם משתמע כי לקחו את מפתחות הרכב, (ת/55א עמוד 1), די להאזין לשיחה ולהתבונן בממצאי החבלות (ת/56) כדי להבין את משקלם של הדברים.

מעדותו של המתלונן שאמינה עליי, שוכנעתי כי התוקפים גנבו שעון יד אותו הסירו מידו, מכשיר טלפון נייד שהחזיק בידו, ארנק ובו מסמכים שונים, מפתחות, תעודת זהות, רישיון נהיגה, תעודת עורך דין, כרטיס אשראי וסכום כסף שהיה בכיסיו אותם רוקנו התוקפים (ראו עדותו בעמוד 11 שורה 19, עמוד 14 שורה 10, עמוד 33 שורה 26, עמוד 34 שורה 6, עמוד 35, עמוד 36 שורה 19).

התקיפה-האם עומדת טענת הגנה עצמית לנאשם?

אקדים ואבהיר כי לנאשם גרסה משתמעת תמוהה בעיניי, לפיה פגע קלות במתלון כחלק מהגנה עצמית ולאחר מכן הגיעו תוקפים אחרים.

סמיכות הזמנים בין מועד הימלטותו של הנאשם-11:50, מועד שיחת המתלון עם המוקד-11:51 ומועד הגעת השוטר הראשון-11:55, לא מאפשרת לאף גורם אחר להיכנס לתמונה ולבצע סדרה ארוכה של פגיעות במתלון שנאבק על חייו (ראו תמונות המאבק כחלק מת/16). גם אין ביטוי בתיעוד מצלמת האבטחה (ת/75) להופעת אנשים אחרים לאחר הימלטות הנאשם, (לו גרסת הנאשם הייתה נכונה היה מקום לראות הגעת שניים אחרים לכוון משרדו של המתלון וגם שניים אחרים שיוצאים ממנו לאחר מכן).

גם לא ניתן בדקה אחת לביים אירוע שלא היה, ביום שבמרום מיוחס למתלון.

מששוכנעתי כי הנאשם היה בזירה ביחד עם אחר, ומששוכנעתי כי בצאתו ממשרדו של המתלון, הוא הותיר אותו חבול בכל חלקי גופו וכשהוא קשור בידו, המסקנה המתבקשת היא כי אין לקבל את גרסתו הכבושה של הנאשם בדבר הגנה עצמית.

אם הגיע הנאשם למשרדו של המתלון, על פי הזמנת המתלון, כגרסת הנאשם המאוחרת, ולפתע בפתח השיחה בעוד המתלון עומד מצדו האחר של הדלפק, הוא נתן לנאשם מכה, מתעוררת השאלה-אם זו גרסת אמת, מדוע לא נמלט הנאשם מיד מהמקום ומדוע לא הגיע ישירות לתחנת משטרה וסיפר כי היה קרבן לתקיפה מצד המתלון.

למעשה גם שנעצר הנאשם בחלוף שנתיים ונחקר, במשך ימים ארוכים הוא כפר בהיכרות עם המתלון ובנוכחות במקום בו לכאורה הותקף בעצמו. גם שהחל לשנות את גרסתו בחקירה, גרסתו המפלילה הראשונה היא הודיה בתקיפה ללא כל תוספת של הגנה עצמית, (ראו הודעתו מיום 20.8.2014, ת/14).

שוכנעתי מעדותו האמינה של המתלון כי הוא נאבק בתוקפיו, אבל לא הוא היה התוקף, (ראו עמוד 91 שורה 31 ועמוד 92 שורה 26). מיותר לציין כי הנאשם בעדותו בחר לתאר את מעשיו בצורה מינימלית, "דחפתי אותו אחורה שיעזוב אותי" (עמוד 85 שורה 8), ללא הסבר משכנע כיצד מדחיפה אחורה נשברו צלעותיו של המתלון, נמצאו סימני חבלה בצוואר, בחזה קדמי וגבי, בבטן במותנים, באמות הידיים, באגודל, בעיניים ומעל האף.

המתלון בעדותו האמינה תאר את פרטי התקיפה, שני אנשים הפתיעו אותו מאחור בהמשך הסתבר לו כי לאחד סכין בידו ולשני גז מדמיע בו נעשה שימוש.

חיזוק לטענה זו אני מוצא ברשומות הרפואיות (ת/56) לפיהן עין ימין של המתלון "גרויה" ונמצא אודם ניכר בלובן העיניים.

השניים השכיבו את המתלונן בכוח על הרצפה והתחילו לבעוט בו ולהכותו, בכל חלקי גופו, בעיטות בבטן ובראש, סובבו אותו כך שישכב על הבטן והמשיכו לתקוף אותו, (אזכיר כי בממצאי הבדיקות שנעשו בבית חולים כשעה וחצי לאחר האירוע, נמצאו סימני פגיעה באזורים אלו).

בנוסף תאר המתלונן כי התוקפים ניסו לקשור אותו עם חוט שנקרע עקב המאבק ואז הורידו את מכנסיו, קרעו אותם והשתמשו בהם כדי לקשור אותו, גם לגרסה זו יש חיזוקים בממצאים אובייקטיביים. על השטיח נמצאו שני חלקי שרוך, (מעיון בתמונות הצבעוניות ת/16, השרוך נראה קרוע, תמונה 16), הסייר איהב בעיני מצא במקום מכנסים שהיו על כסא וחתיכת מכנס שהייתה קשורה לידו של המתלונן (ת/12 עמוד אחרון).

הימצאות השרוכים וקשירת המתלונן באמצעות חלקי מכנסים, סותרים טענה של הגנה עצמית, אם הותקף הנאשם לכאורה לשם מה היה עליו לקשור את המתלונן ומדוע לא הסתפק בעזיבת המקום, לקשירה זו משמעות גם באשר לשאלת ביצוע עבירת שוד בה אדון בהמשך.

המתלונן תאר את האירוע בעקביות בשיחותיו עם השוטרים (ראו למשל ת/2 שיחה בבית חולים, והודעתו מאותו יום בשעה 19:58 נ/4א). שוכנעתי כי המסכת העובדתית שתוארה בכתב האישום ביחס לחבלות החמורות שחבלו בו הנאשם ושותפו משקפת נאמנה את שהתרחש.

בטרם סיום פרק זה, אבהיר כי טענתו של הנאשם לפיה הגיע למשרדו של המתלונן, בעקבות הזמנת המתלונן בשיחה שהייתה ביניהם 4 ימים לפני כן, אינה אמינה בעיניי. הנאשם מתאר תיאור תמוה לפיו פגש את המתלונן כדי לשוחח איתו שיחה שאינה מתחום יחסי עורך דין-לקוח, הוא לגרסתו ציפה שהשיחה תתקיים בבית קפה ואזכיר כי הנאשם והמתלונן לא מכירים זה את זה לפי גרסת כל אחד מהם.

אם נקבעה פגישה כטענת הנאשם, האם לא טבעי שהמתלונן יקבע לו תאריך ושעה ויודיע לו את כתובת המשרד, לגרסת הנאשם לאחר אותה שיחה אקראית חיפש הנאשם את כתובת המשרד באינטרנט?!, (הודעתו ת/68, ת/68א ו-ב).

גם לעניין זה דחה המתלונן מכל וכל את גרסת הנאשם (עמוד 94 לפרוטוקול שורה 2) ועמדתו עדיפה בעיניי.

המאשימה בחרה להאשים את הנאשם בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות-עבירה לפי סעיפים 333, 335 ו-29 לחוק, מבלי לנקוב בתת הסעיף הספציפי לגבי סעיף 335 שמגדיר את הנסיבות המחמירות, ייתכן וכוונתה לשני תת הסעיפים (1) ו-(2) של סעיף 335 (א) גם יחד:

"(1) כשהעברין נושא נשק חם או קר, דינו - כפל העונש הקבוע לעבירה;
(2) כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד או אחדים מהם..."

ואכן הוכח כי הנאשם ביחד עם אחר חבלו במתלונן חבלות חמורות שלא כדין כשבדיהם סכין וגז מדמיע, כמות

הפגיעות בכל חלקי גופו של המתלונן ועוצמתן, עד כדי שבירת ארבע צלעות מבססת את היסוד הנפשי הדרוש ולכן אני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, שלווה באיומים כמתואר על ידי המתלונן וקדם לה קשירת קשר לפשע. על קיומו של הקשר ניתן ללמוד גם משיתוף הפעולה בעת התקיפה כמתואר על ידי המתלונן ומהמנוסה במשותף כמתואר בסרטון האבטחה (ת/75).

לעניין עבירה של חבלה חמורה אזכיר כי מדובר בעבירת תוצאה שאיננה דורשת יסוד נפשי מיוחד, אלא רק יסוד עובדתי מיוחד - התקיימות התוצאה שהוכחה במקרה זה.

לצורך היסוד הנפשי נדרשת מודעות להתנהגות ולנסיבות ומספיקה פזיזות ביחס לתוצאה (ראו ע"פ 3729/12 דאוויאת נגד מדינת ישראל (24.2.2014) וע"פ 2619/14 שעשוע נגד מדינת ישראל (30.11.2014)).

הנאשם היה מודע לכך שהוא חובל במתלונן, שהחבלה אינה כדיון והוא לא רק שלא היה פזיז או קל דעת ביחס לאפשרות גרימת החבלה כתוצאה מהתנהגותו, אלא שהוא רצה בכך.

שוד - הקשר הסיבתי בין האלימות לגניבה

עבירת השוד מוגדרת כך בסעיף 402(א) לחוק:

"הגונב דבר, ובשעת מעשה או בתכוף לפניו או לאחריו מבצע או מאיים לבצע מעשה אלימות באדם או בנכס כדי להשיג את הדבר הנגנב או לעכבו אצלו או כדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר או להתגבר עליה, הרי זה שוד, ודינו של השודד - מאסר ארבע-עשרה שנים".

הוכח מעבר לכל ספק סביר כי במקרה זה נגנב "דבר" וכי עובר לגניבה במהלכה ואחריה בוצעו מעשה אלימות במתלונן ואף נאמרו איומים, היסוד היחידי שטעון הכרעה הוא באשר לשאלת הקשר הסיבתי שבין הגניבה לאלימות (או האיומים) או בלשון החוק האם האלימות נעשתה "כדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר".

[במקרה זה מיוחסת לנאשם ביצוע העבירה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב), משתי סיבות שאף הן הוכחו מעבר לכל ספק, המעשים בוצעו בחבורה והנאשם והאחר עשו שימוש בסכין ובגז מדמיע].

בטרם אבחן את שאלת הקשר הסיבתי יש לדון בשאלה מהותית מקדמית שהעלתה הסנגורית ולפיה מאחר וב"כ המאשימה לא עימת את הנאשם בעת שנחקר נגדית עם שאלת השוד, הרי שגרסת הנאשם כי לא ביצע שוד הפכה לעובדה שאינה שנויה במחלוקת או כדבריה בסיכומים:

"...הנאשם אומר אני לא שדדתי וזועק זאת לכל אורך עדותו. חברי לא מצליח להוכיח זאת בחקירה נגדית, הרי מהנקודה הזו צריך לזכות את הנאשם מעבירת השוד. אני סבורה שצריך לזכותו מכל העבירות, אבל כשלא חוקרים בנגדית, ולא מטיחים את מה שחברי אומר פה בסיכומים, הוא לא יכול לבוא ולבקש להרשיעו בעבירה הזו הספציפית".

בתגובה השיב כך ב"כ המאשימה:

"לגבי זה שלא חידדתי בחקירה הנגדית את עניין השוד עצמו או מה הוא שדד. אני אומר נכון - אבל זה בא ממקום שהנאשם מהרגע הראשון אומר לא לקחתי כלום. הוא לא בא ואומר לקחתי אבל חלילה לא הפעלתי כוח בשביל לקחת או לקחתי כי מצאתי. הוא אומר לא לקחתי כלום. אני לא מצאתי לנכון להתחיל לשאול שאלות בעניין של אתה הפעלת כוח בשביל לקחת כי ברור שגרסתו הפוכה לגרסת המתלונן".

אין מחלוקת כי שאלת שדידת המתלונן הינה אחת מהשאלות המרכזיות שהיו במחלוקת במשפט זה, ראו למשל עדות המתלונן:

"...הגורם לפגיעה בי זה היה שוד, שהסתבך בגלל ההתנגדות שלי, הפיזית, לשני מנוולים שרצו לשדוד אותי ושדדו אותי בצורה איומה, ותוך כדי ההתנגדות שלי נפגעת, כולל גם אותו מכנס שאת מדברת, הם פשוט מאוד רצו לקחת את הכסף מהכיס שלי, ואכן הצליחו לקחת גם את הארנק וגם כסף..", (עמוד 60 לפרוטוקול שורה 7).

ומנגד ראו תשובת הנאשם בחקירתו הנגדית:

"אני לא החלטתי שום דבר לעשות. אתה סוטה מקו החקירה לקו אחר. אתה רואה שאני לא ביצעתי את השוד ולא תקפתי ואין דבר שיכול לבוא ולהגיד שאני ביצעתי חס וחלילה את המעשים המכוערים שנעשו...." (עמוד 97 לפרוטוקול שורה 16).

הכלל הוא כי כאשר בעל דין נמנע מחקירה נגדית של עד (הנאשם במקרה זה), ללא הסבר מניח את הדעת, ההנחה היא שהוא מסכים לדברי העד.

אולם למרות החשיבות של החקירה הנגדית כמבחן לבירור האמת, ההכרעה בסופו של יום היא בהתאם למכלול הראיות ולא רק על סמך משקלה של שאלה זו או אחרת שהייתה צריכה להישאל בנוסח זה או אחר.

במקרה זה אופן החקירה הנגדית, לא פגע בזכותו של הנאשם להליך הוגן משום שניתנה לו ההזדמנות להבהיר עמדתו אשר לביצוע השוד כמו גם ביחס ליתר העבירות, והוא גם התייחס בחקירתו הנגדית לשאלת השוד, ראו ציטוט דבריו לעיל, משכפר הנאשם בגניבה ובהפעלת האלימות כמתואר בכתב האישום, איני סבור כי נפל פגם בדרך בה נשאלו השאלות בחקירתו הנגדית של הנאשם.

אפנה בעניין זה לע"פ 5606/10 בוניפד נ' מדינת ישראל, (19.12.2012), באותו מקרה לא נחקרה כלל עדת הגנה:

"נקודת המוצא היא, שבדרך כלל, כאשר בעל דין נמנע מחקירה נגדית של עד מבלי שהציג הסבר סביר להימנעותו זו, ההנחה היא כי אינו חולק על דברי העד, ועל בית המשפט להביא עובדה זו בבואו להעריך את משקלה הראיית של אותה עדות (ראו למשל: ע"פ 7653/11 ידען נ' מדינת

ישראל ([פורסם בנבו], 26.7.2012) (להלן: עניין ידען), בפסקה 40; יעקב קדמי על הראיות, חלק רביעי 1952-1953 (2009)). הגיונה של הנחה זו נעוץ בהכרה בתרומתה המשמעותית של החקירה הנגדית לבירור האמת ולהערכה נכונה של משקל העדות (עניין ידען, שם)...ראשית, יש להדגיש כי גם במקרה שבו בעל דין נמנע מחקירה נגדית של עד, עדיין אין הדבר מחייב את בית המשפט לקבל את גרסת אותו עד כמהימנה. הערכת מהימנותו של עד ומשקלה של עדותו נתונים בכל מקרה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, הגם שהיעדרה של חקירה נגדית עשוי להיות אחד משיקולים בעניין זה", (ההדגשה אינה במקור א.א.).

עדותו של הנאשם אינה מהימנה בעיניי, היא לא מתיישבת עם מכלול הראיות, ובעיקר מול עדותו האמינה של המתלונן. העדר חקירה נגדית מעמיקה בשאלת השוד, אינה הופכת את הנאשם לאמין ובסופו של יום הכרעת הדין נעשית לפי מה שהוכח בפניי ולכן אפנה לראיות בשאלת קיומו של קשר סיבתי בין הגניבה לבין מעשה האלימות.

על פי קביעותיי לעיל, הנאשם ושותפו, חבלו במתלונן חבלות חמורות, הסירו מידו את שעונו, חפשו בכיסיו ולקחו מהם את ארנקו וכסף שהיה בהם, כשהוא נאבק בהם כל אותה עת (ראו עדותו בעמוד 12 לפרוטוקול שורה 25 ואילך). שוכנעתי מעבר לכל ספק סביר כי השניים ניסו לקשור את המתלונן באמצעות שרוכים, (ראו ת/16 תמונות 13-16) ומשלא הצליחו לעשות כן עקב התנגדותו, קרעו את מכנסיו וקשרוהו באמצעות גזירי המכנסים, (תמונה 22 לת/16).

חיזוק מהותי לשאלה זו עולה מעדות הסייר איהב בעיני שהגיע למקום תוך 4 דקות ומצא את המתלונן ללא מכנסים על גופו, מכנסיו קרועים מושלכים על כסא וידו האחת קשורה באמצעות חלק מאותם מכנסים, (ת/12 עמוד ראשון).

ומיד מתעוררת השאלה אם לא רצו הנאשם ושותפו לשדוד את המתלונן מדוע הסירו בכוח את שעונו, לשם מה לקחו את תכולת מכנסיו במהלך הכאתו והעיקר מדוע קשרו אותו, הם ממילא הצליחו לגבור עליו גם בשל עדיפותם המספרית, הם נטרלו התנגדותו גם באמצעות גז מדמיע (ואזכיר את העין הגרויה והאודם הניכר בלובן העיניים שנמצאו בבדיקת המתלונן בבית החולים, סמוך לאחר מכן, ת/56).

לו לשם הכאתו בלבד באו, אין הסבר לגרירתו של המתלונן למעבר חשוך בתוך המשרד, וקשירתו שם, חיטוט בכיסיו של המתלונן, הסרת מכנסיו והסרת שעון מידו למרות התנגדותו, מבססים מעבר לכל ספק סביר את הקשר הסיבתי בין האלימות לבין הגניבה.

בטרם סיום פרק זה אבהיר כי המתלונן בעדותו טען כי בפתח האירוע אמרו שני התוקפים "זה שוד, אתה תשתוק", (עמוד 13 לפרוטוקול שורה 7 והודעתו מיום 27.9.2012 נ/4ח), מאחר ודברים אלו לא נאמרו מפיו בהודעות הראשונות, לא אקבע ממצא על פי אותה אימרת מתלונן. אשוב ואדגיש כי עדותו אמינה בעיניי והשמטת המילים בתחילת חקירתו, בהתחשב בטראומה שעבר אינה משנה דבר לעצם אמינותו.

בהתעלם מהניתוח המשפטי של המעשים, אמירת קורבן העבירה בשיחתו עם מוקד המשל"ט, דקה לאחר הימלטות התוקפים הייתה "שדדו אותי", (ת/55א עמוד 2) וניתן לראותה כאמירה קבילה מכוח הלכת רס גסטא,

אך לא אבסס גם עליה ממצאים.

אני מוכן להניח לזכות הנאשם כי הקשר שקשר עם האחר, היה לשם תקיפת המתלונן בלבד, ממניעים שלא הוכחו, אך שוכנעתי כי מיד שנפגשו השניים עם המתלונן במשרדו, תאוות הבצע או המחשבות הפליליות שחלפו במוחם, הביאו אותם לביצוע שוד בנסיבות מחמירות. ואפנה בעניין זה לע"פ 986/12 דמירי נגד מדינת ישראל (7.5.2014), באותו מקרה הגיע הנאשם לתקן את דלת דירתה של המתלוננת אותה הכיר על רקע משפחתי, אולם משפגש בה תקף אותה ושדד את תיקה, בית המשפט העליון קבע כך לעניין הקשר הסיבתי:

"אין בידי אף לקבל את טענות המערער כי לא הוכח הקשר הנדרש בין מעשה התקיפה לגניבה. בעניין זה כבר נפסק כי: "על-מנת שיוכח קשר סיבתי בין האלימות לגניבה, אין נדרש שהאלימות תתרחש בד בבד עם נטילת הנכס...לא נדרשת סימולטאניות מלאה בין מעשה האלימות לבין נטילת החפץ, אלא סמיכות וקשר ביניהם. במקרה דנא, נטילת התיק ארעה לאחר תקיפת המתלוננת, כאשר לא ידוע מרווח הזמנים המדויק בין השניים...בעניין זה, סבורני, כי אין נפקות לטענת המערער כי לא ניתן לשלול כי התקיפה ארעה על רקע היחסים העכורים בינו ובין המתלוננת...אף אם מעשה האלימות לא ננקט מלכתחילה למטרת שוד, אך אם בפועל נעשה שימוש ביוזעין בתוצאתו לשם ביצוע מעשה השוד - די בכך בכדי לקבוע כי התקיים הקשר הנדרש", (ההדגשות אינן במקור, א.א.).

עוד ראו ע"פ 361/88 מצרי נגד מדינת ישראל, באותו מקרה הנאשם בא לבצע עבירת מין באלימות ובמהלך שיחתו עם נפגעת העבירה גנב את כספה ולכן הורשע גם בשוד:

"מקום שבו נאשם נוקט אלימות שלא למטרת שוד, אך בצמוד להשגת אותה מטרה הוא עושה ביוזעין שימוש באותה אלימות - על ידי ניצול הפחד שאלימות זו כבר נטעה בליבו של קרבנה - על מנת לגנוב דבר מקרבן האלימות, יש לראותו כמי שמבצע שוד. זאת - משום שבנסיבות כאמור, דין ניצולו של הפחד מפני חזרה על אלימות, כדין הצגת איום מפורש לחזור ולנקוט באלימות; והלכה למעשה, הופכת נטילת הדבר לתכלית נוספת של האלימות שכבר ננקטה".

בנסיבות אלו הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם ביצע ביחד עם אחר עבירה של שוד בנסיבות מחמירות. התקיימו במקרה זה היסודות העובדתיים והנפשיים לרבות קשר סיבתי בין נקיטת אלימות בשעת המעשה ולאחריו לבין גניבת רכושו של המתלונן.

די בכל האמור כדי להרשיע את הנאשם בכל המיוחס לו.

עדותו של הנאשם לא סייעה לשנות את קביעותי אלו, עדותו של הנאשם אינה אמינה בעיניי, שוכנעתי כי במקום נכחו שני תוקפים, (ראו צילומי מצלמת האבטחה ת/75 ועדות שני עדי ראיה נג'וד וג'ול, מעבר לעדותו האמינה של המתלונן), למרות זאת הנאשם בחר לדבוק בגרסתו כי היה לבד במקום, על פי השקפת עולמו כפי שתוארה בפני החוקרים לאחר התוודותו:

"יום שישי מול השופט הכל יסגר הכל יגמר, אבל לפתוח על אנשים ולהביא אנשים אני לא מהסוג

הזה.... אני לוקח את הכל על עצמי", (ת/67א עמוד 43 שורה 4).

ייתכן ולא כל פרטי האמת נחשפו לפניי, מאחר והנאשם מגונן על שותפו לביצוע העבירות וגרסת אותו שותף לא ידועה, אך אין בכך כדי לשלול את אחריותו של הנאשם כפי שהוכחה.

עדותו בפניי הייתה גם בלתי סבירה והמניע למעשיו לא הוכח.

לגבי הפגיעות לכאורה שנפגע על ידי המתלונן, לא רק שמדובר בטענות כבושות וסותרות, לנאשם הייתה הזדמנות לחזק טענותיו על ידי הבאת עדויות וראיות והוא לא עשה כן. לטענתו המתלונן שרט אותו בצווארו קרע את מכנסיו וחולצתו והוא אף שמר אותם (כדי לתמוך בגרסתו, עמוד 90 שורה 22), אלא שבהמשך החליט לזרוק החולצה והמכנסים כגרסתו, (והוא לא תעד בצורה כל שהיא את אותן שריטות). מיותר לציין כי גרסת הנאשם כי נתן למתלונן אגרוף אחד ולא מעבר לכך, (עמוד 84 לפרוטוקול ועמוד 88 שורה 11), אינה מתיישבת עם החבלות המפושטות בכל חלקי גופו של המתלונן (ת/56). הנאשם שלכאורה הותקף על ידי המתלונן, מעולם לא התלונן נגדו במשטרה ולא העלה טענות אלו במשך ימים ארוכים לאחר מעצרו.

סיכום

לאור כל האמור לעיל שוכנעתי מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם ביצע את כל המיוחס לו בכתב האישום ולכן אני מרשיע באותו בביצוע עבירות של קשר לפשע-עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין-התשל"ז-1977, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות-עבירה לפי סעיפים 333, 335(א)(1)(2) ו-29 לחוק העונשין, איומים-עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין ושוד בנסיבות מחמירות-עבירה לפי סעיף 402(ב) ו-29 לחוק העונשין.

ניתנה היום, י"ט אב תשע"ה, 4 באוגוסט 2015, במעמד הצדדים, ב"כ המאשימה עו"ד אילנה רויטבליט-פיקוס, הסנגור עו"ד שאדי סרוג'י והנאשם בעצמו